

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİME İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ

*Abdullah ŞAHİN**
Ahmet AKÇAY

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Betimsel bir çalışma olan bu çalışmada veriler, Arslan (2006) tarafından geliştirilen 'Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği' kullanılarak toplanmıştır. Araştırma evrenini, 2009-2010 eğitim-öğretim döneminde Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünde öğrenim gören 215 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 135 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, standart sapma, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve scheffe testi istatistiksel yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının cinsiyet ve bilgisayar sahibi olma değişkenlerine göre değişmediği ve öğrenim görülen sınıf düzeyi arttıkça bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumların arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, bilgisayar destekli eğitim, Türkçe öğretmeni adayları, tutum.

AN ANALYSIS OF TURKISH LANGUAGE TEACHER CANDIDATES' ATTITUDES TOWARDS COMPUTER ASSISTED EDUCATION

ABSTRACT

The aim of the study is to analyze attitudes of Turkish language teacher candidates towards Computer Assisted Education in terms of several variables. "The Attitude Scale Towards Computer Assisted Education", developed by Arslan (2006), has been used as a data collection instrument. The subjects of the research are 215 Turkish language teacher candidates studying at Ağrı İbrahim Çeçen University. The samples of the research are 135 randomly selected students. The statistical methods of frequency, percentage, standard deviation, t-test, one way variance analysis (ANOVA), and the scheffe test have been used in the data analysis section. As a result of the research, it has been determined whether the attitudes that Turkish language teacher candidates have towards Computer Assisted Education can change according to the students' gender and whether or not they possess a computer. Additionally, it has been determined that the higher the class level in which the students study, the more positive their attitudes will be towards Computer Assisted Education.

* Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi.
El-mek: abdsahin25@hotmail.com

Key Words: Turkish language education, computer assisted education, Turkish language teacher candidates, attitude.

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağ, bilginin hızla yayıldığı ve bilgiye ulaşmanın kolaylaştığı bir çağdır. Elbette bunda bilişim teknolojilerin gelişmesinin büyük katkısı vardır. Özellikle yirminci yüzyılın sonlarında hızlı bir ilerleme kaydeden bilişim teknolojileri her alanda olduğu gibi kendini eğitim alanında da göstermeye başlamıştır. Özellikle eğitim sisteminin yapısı ve eğitim ortamlarında uygulanan öğrenme-öğretme faaliyetlerinde etkisi görülmeye başlanan bilişim teknolojilerini etkili kullanmak eğitimciler açısından önemli hâle gelmiştir (Pala, 2006). Eğitimciler günlük yaşamda bilgisayarı rahatlıkla kullanabilen bir öğrenci kitlesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Bununla birlikte eğitimciler, mevcut ulaşılabilen teknoloji ürünlerini kullanma becerilerini geliştirememeleri durumunda eğitim programlarında yer alan içeriği, öğrencilere geleneksel yöntem ve materyallerle aktarmada çeşitli güçlüklerle karşılaşabilmektedirler (Aksoy, 2003). Bu açıdan eğitimcilerin gelişen teknolojiyi sınıfta kullanabilmeleri için öncelikle teknolojiyi benimsemeleri, yakından takip etmeleri ve teknolojiye karşı olumlu tutum göstermeleri önem arz etmektedir. Bu nedenle eğitimcilerin içinde bulunduğumuz şartlar göz önüne alındığında teknolojiyi takip eden, teknolojiyi eğitim-öğretim ortamına entegre edebilen ve teknolojinin etkin kullanımı açısından öğrencilere rehberlik edebilen bir misyona sahip oldukları görülebilir.

Bilgisayar destekli eğitim (BDE), bilgisayarların öğrenme-öğretme ve okul yönetimi ile ilgili bütün faaliyetlerde kullanılması (Demirel vd, 2001) ve teknolojinin öğrenme ortamı olarak kullanıldığı, öğretim sürecini ve öğrenci motivasyonunu güçlendirici, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği ve kendi kendine öğrenme ilkelerini uygulayabileceği bir öğretim yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Şahin ve Yıldırım, 1999). Bu özellikleriyle BDE eğitim-öğretim ortamlarında içerik aktarımı, araştırmalar, eğitim hizmetlerinin yönetimi, ölçme ve değerlendirme, rehberlik ve öğrenme - öğretim etkinliklerinde kullanılmaktadır (Tosun, 2006).

BDE'ye ilişkin öğretmen adaylarının tutumlarını incelemek amacıyla yürütülen çalışmalarda (Pektaş vd., 2008; Asan, 2002; Kol, 2010; Demiralay vd., 2009; Erkan, 2004; Pala, 2006; Günhan vd. 2008; Yılmaz vd., 2010; Çelik ve Bindak, 2005; Usta ve Korkmaz, 2010; Birgin vd., 2008; Yenilmez ve Ersoy, 2008) genel olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bilgisayarı olumlu değerlendirdikleri ve BDE'ye olumlu tutum besledikleri ortaya konulmuştur. Eğitim - öğretim sisteminde önemli bir kullanım alanına sahip olan BDE uygulamalarında başarıya ulaşılabilmesi için etkili olan faktörlerin başında, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının BDE'ye ilişkin tutumları gelmektedir (Kutluca ve Ekici, 2010). Öğretmenlerin bilgisayara ve BDE'ye karşı olan tutumu onların bilgisayarı eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanabilmesinde belirleyici rol oynar. Bu nedenle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bilgisayara yönelik tutumlarının bilinmesi büyük önem taşımaktadır (Çelik ve Bindak, 2005).

2005 yılında yapılan Türkçe Öğretimi Program değişikliğiyle yapılandırıcılık anlayışı benimsenmiş ve bu doğrultuda öğrenci merkezli yöntem, teknik ve materyallere ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle günümüzde bilgisayarın etkin bir öğrenme aracı olarak kullanılabilmesi nedeniyle Türkçe eğitiminde de bilgisayar destekli eğitime yer vermek doğru bir yaklaşım olacaktır. Bu doğrultuda Türkçe eğitiminde eğitim teknolojilerine karşı öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının tutumlarının ortaya konulması, Türkçe eğitiminde yeni teknolojilerin daha verimli kullanımı için gerekli şartların sağlanması açısından önemli ve gerekli görülmektedir (Pala, 2006).

Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma, sınıf seviyeleri ve cinsiyetleri ile bilgisayar destekli eğitime karşı tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 6/2 Spring 2011*

- 1- Cinsiyetin bilgisayar destekli eğitime karşı tutum üzerinde etkisi var mıdır?
- 2- Sınıf seviyesinin bilgisayar destekli eğitime yönelik tutum ortalamaları üzerinde etkisi var mıdır?
- 3- Kişisel bilgisayar sahibi olmanın bilgisayar destekli eğitime karşı tutum üzerine etkisi var mıdır?

YÖNTEM

Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının incelendiği bu çalışmada betimsel araştırma modeli izlenmiştir. Betimsel araştırma, bir konudaki herhangi bir durumu saptamayı hedefleyen araştırma modelidir (Erdoğan, 1998). Bu tür araştırmaların temelinde ‘nedir’ ve ‘neidi’yi bulmak yatmaktadır (Balcı, 2001). Bu araştırmada da Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarını açıklanmaya ve bu tutuma ilişkin çeşitli değişkenlerin etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 215 öğretmen adayı; araştırmanın örneklemini ise random (tesadüfi) örnekleme yöntemi ile seçilen 135 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgiler Formu” ve Arslan (2006) tarafından geliştirilen “Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Kişisel Bilgiler Formu, katılımcıların çeşitli özelliklerini (cinsiyet, sınıf vs.) belirlemek için hazırlanmıştır. Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği ise öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutumlarının tespit edilmesine yönelik hazırlanmıştır. Ölçeği geliştiren araştırmacı 151 öğrenci üzerinde gerçekleştirdiği çalışmasında öncelikle 41 maddeden oluşan denemelik bir form hazırlamış, yapılan uygulama neticesinde faktör yükleri ve madde-toplam korelasyonları katsayısı düşük olan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Bu işlem sonucunda 10’u olumlu, 10’u olumsuz olmak üzere toplam 20 maddeden oluşan ölçek oluşturulmuştur. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin Cronbach alpha değeri .93 olarak bulunmuştur. Ölçekteki maddeler “kesinlikle katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum”, “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde belirtilen 5’li dereceleme ölçeğinde düzenlenmiştir. Olumlu soru maddelerinde 1 “kesinlikle katılmıyorum”, 2 “katılmıyorum”, 3 “kararsızım”, 4 “katılıyorum”, 5 “kesinlikle katılıyorum” olarak alınmıştır. Olumsuz soru maddelerinde 1 “kesinlikle katılıyorum”, 2 “katılıyorum”, 3 “kararsızım”, 4 “katılmıyorum”, 5 “kesinlikle katılmıyorum” olarak alınmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

“Kişisel Bilgiler Formu” ve “Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği”nden elde edilen verilerin çözümlemesinde SPSS 17.0 istatistik programından yararlanılmış; verilerin analizinde değişkenlere uygun olarak frekans, yüzde, standart sapma, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) istatistik teknikleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmadan elde edilen bulgular başlıklar hâlinde aşağıda yer almaktadır:

Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarına uygulanan “Kişisel Bilgiler Formu”ndan elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir. Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyetlerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Turkish Studies

Tablo 1: Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine İlişkin Bulgular

Cinsiyet	f	%
Erkek	70	52
Kadın	65	48
Toplam	135	100

Tablo 1'e bakıldığında öğretmen adaylarının %52'si erkek, %48'i kadındır. Bu bulgu, araştırma grubunun cinsiyet açısından birbirine denk gruplardan oluştuğunu ortaya koymaktadır. Türkçe öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri sınıflara ilişkin bulgulara Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2: Türkçe Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Sınıflara İlişkin Bulgular

Sınıf	f	%
1	33	25
2	37	27
3	35	26
4	30	22
Toplam	135	100

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının % 25'i 1. sınıfta, % 27'si 2. sınıfta, % 26'sı 3. sınıfta ve % 30'u 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma durumuna ilişkin bilgilere Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3: Türkçe Öğretmen Adaylarının Kişisel Bilgisayar Sahibi Olmalarına İlişkin Bulgular

Kişisel bilgisayar	f	%
Var	62	46
Yok	73	54
Toplam	135	100

Tablo 3'te göre gibi Türkçe öğretmen adaylarının % 46'sı kişisel bilgisayar sahibi, % 54'ü ise kişisel bilgisayar sahibi değildir.

Bilgisayar Destekli Eğitime Karşı Tutumlara İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmen adaylarına uygulanan "Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği"nden elde edilen bulgulara aşağıda yer verilmiştir. Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum (EK 1) ortalamaları 3,08 olarak tespit edilmiştir. Türkçe öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında cinsiyet açısından farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız t-testi yapılmıştır. Yapılan t-testi sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Türkçe Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine İlişkin t- Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	sd	t	p
Erkek	70	61.91	5.83	133	.603	.548

Turkish Studies

Kadın	65	61.32	5.53			
-------	----	-------	------	--	--	--

Tablo 4'e göre 70 erkek öğretmen adayının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalaması 61,91 ve 65 kadın öğretmen adayının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalaması 61,32'dir. Bu ortalamalar dikkate alındığında kadın ve erkek öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur ($t(133)= 0,603$; $p=0,548$; $p>0,05$). Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Türkçe Öğretmeni Adaylarının Sınıf Düzeylerine İlişkin ANOVA Sonuçları

Varyans Kaynağı	Serbestlik derecesi	Kareler toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	3	11160.986	3720.329	56.732	.000
Gruplar İçi	131	8590.614	65.577		
Toplam	134	19751.600			

Tablo 5 incelendiğinde, Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($F_{3,131}=56.732$, $p<0,05$). Öğrenim görülen sınıflarla ilgili olarak gözlenen bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla *Scheffe* testi yapılmıştır. *Scheffe* testi sonuçlarına göre Türkçe öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalaması 1. sınıfta öğrenim görenlerin 48,30; 2. sınıfta öğrenim görenlerin 54,05; 3. sınıfta öğrenim görenlerin 67,34 ve 4. Sınıfta öğrenim görenlerin ise 70,73'tür.. Bu bulguya göre öğrenim görülen sınıf arttıkça bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumun da arttığı ifade edilebilir.

Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında kişisel bilgisayar sahibi olmalarına göre farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla bağımsız t-testi yapılmıştır. Yapılan t-testi sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Sahibi Olmalarına İlişkin t- Testi Sonuçları

Bilgisayar sahibi	N	X	SS	sd	t	p
Evet	62	61.58	5.29	133	-.092	.927
Hayır	73	61.67	6.02			

Tablo 6'ya göre 62 kişisel bilgisayar sahibi öğretmen adayının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalaması 61,58 ve 73 kişisel bilgisayar sahibi olmayan öğretmen adayının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalaması 61,67'dir. Bu ortalamalar dikkate alındığında kişisel bilgisayar sahibi olan ve olmayan öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur [$t(133)= 0,092$; $p=0,548$; $p>0,05$].

TARTIŞMA ve SONUÇ

Turkish Studies

Türkçe eğitiminde bilgisayarları etkin kullanmak için en önemli faktörlerden biri de öğretmenlerin bilgisayar kullanma becerileri konusunda yeterli olmalarıdır. Özellikle bilgisayarı Türkçe eğitiminde etkili bir biçimde kullanmak için gereken bilgi ve beceriler hizmet öncesi dönemde kazanılmakta ve bu dönem önem arz etmektedir. Bu açıdan bakıldığında gelecekte Türkçe öğretmeni olacak olan Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının tespit edilmesi önemlidir.

Bu çalışmada, Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının olumlu olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Öğretmen veya öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmalara bakıldığında bilgisayara ve bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumların çoğunlukla olumlu olduğu görülmektedir (Erkan, 2004; Asan, 2002; Arslan, 2008; Pektaş vd., 2008; Aşkar ve Umay, 2001; Samancı, 2000). Türkçe öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının olumlu olması, Türkçe derslerinde bilgisayarların öğretim sürecinde etkili olarak kullanılabileceğini, Türkçe öğretmeni adaylarının öğretim yöntemi olarak bilgisayarları benimsedikleri ve kendi sınıflarında bilgisayara yer vermeye istekli oldukları söylenebilir.

Çalışmada bilgisayar tutum puan ortalamalarına göre, erkek öğretmen adaylarının olumlu tutum puanlarının kadınların olumlu tutum puanlarına göre daha yüksek olduğu, ancak tutum puan ortalamaları arasında görülen bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur. Bu doğrultuda Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında cinsiyetin etkili bir faktör olmadığı söylenebilir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile literatürde daha önce yapılan bu konu ile ilgili araştırma sonuçlarının birbirleriyle paralel olduğu söylenebilir (Pala, 2006; Pektaş vd., 2008; Asan, 2002; Kutluca ve Ekici, 2010; Kuş, 2005).

Çalışmada ortaya konulan önemli bir sonuç da Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında öğrenim görülen sınıf düzeyinin etkili olduğu ve öğrenim görülen sınıf düzeyi arttıkça bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının da artmasıdır. Bu sonuç üzerinde etkili olarak öğretmen adaylarının dersleri ve ödevleri için gerekli bilgi ve malzemeyi bilgisayarlar aracılığıyla daha hızlı bir şekilde elde edebiliyor olmaları, sınıf içi sunum hazırlamak için bilgisayarları kullanmaları ve Bilgisayar I-II Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme ile Özel Öğretim Yöntemleri derslerinde bilgisayar destekli eğitimin kolaylıkları ve işlevleri hakkında bilgi sahibi olmaları savunulabilir. Bu sonuca karşın Demiralay vd. (2009) tarafından yapılan çalışmada ise sınıf düzeylerinin bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumda etkili bir değişken olmadığı ortaya konulmuştur.

Araştırmadan ortaya çıkan bir diğer sonuç da Türkçe öğretmeni adaylarından bilgisayar sahibi olanların ve olmayanların bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarında anlamlı bir farklılığın olmadığıdır. Bu sonuç üzerinde öğretmen adaylarının kendilerine ait bilgisayarları olmasa bile yerleşke içi ve dışında bilgisayar ve internet imkânlarının olmasının, kendilerine verilen ödevleri hazırlamada interneti bir kaynak olarak kullanmalarının ve bilgisayar ile ilgili iki ders almalarının etkili olduğu savunulabilir. Zayim vd. (2002) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Buna karşın Çelik ve Bindak (2005) tarafından yapılan çalışmada bilgisayar sahibi olan öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumları olmayanlara göre anlamlı derecede yüksek çıkmıştır.

Bu bulgular ışığında Türkçe eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitimi öğretmen olduklarında etkili bir biçimde kullanabilmeleri için teknik altyapı bakımından öğretim ortamları yeterli hâle getirilmeli, öğretim elemanları derslerinde teknolojik materyalleri kullanmalı, öğretmen adaylarına bilgisayar ve interneti etkili biçimde kullanma yetenekleri kazandırılmalı ve Türkçe öğretim programında bilgisayar destekli öğrenme aktivitelerine yer verilmelidir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 6/2 Spring 2011*

KAYNAKÇA

- AKSOY, H. H. (2003). Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum*. 1 (4),4-23.
- ARSLAN, A. (2006). Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutum Ölçeği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (2), 24-33.
- ARSLAN, A. (2008). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya Yönelik Tutumları ile Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişki. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*,7 (24),101-109.
- ASAN, A. (2002). Fen ve Sosyal Alanlarda Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumları. *Eurasian Journal of Educational Research*, 7 (1).
- AŞKAR, P. & Umay, A. (2001). İlköğretim Matematik Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Bilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik Algısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- BALCI, A. (2001). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- BİRGİN, O., Kutluca, T. ve Çatlıoğlu, H. (2008). Sayısal ve Sözel Ağırlıklı Bölümlerde Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması: KTÜ Örneği. *VIII. International Educational Technology Conference Proceedings*, 06-09 May, Anadolu University, Eskisehir, s.874.
- ÇELİK H, C. ve Bindak, R. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (10),27-38.
- DEMİRALAY, R., Başarmak, U. ve Karadeniz, Ş. (2009). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya İlişkin Tutumlarının, Bilgisayar Yaşantıları Açısından Değerlendirilmesi. *3. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Sempozyumu*, 7-9 Ekim, Trabzon.
- DEMİREL, Ö., Seferoğlu S., Yağcı E. (2001). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- ERDOĞAN, İ. (1998). *Araştırma Dizaynı ve İstatistik Yöntemleri*. Ankara: Emel Matbaası.
- ERKAN, S. (2004). Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumları Üzerine Bir İnceleme. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 144-145.
- GÜNHAN, B. C., Yavuz G. ve Başer, N. (2008). Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi ve Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması. *I. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*,16-18 Mayıs 2007, 1370-1383.
- KOL, S. (2010). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenlere İncelenmesi. *International Conference On New Trends And Their Implications*, 11-13 November, Antalya-Turkey.

- KUŞ, B. B. (2005). *Öğretmenlerin Bilgisayar Öz-Yeterlik İnançları ve Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Tutumları*. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- KUTLUCA, T. ve Ekici, G. (2010). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Tutum Ve Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 177-188.
- PALA, A. (2006). İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutumları. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 177-188.
- ŞAHİN, T.Y. ve Yıldırım, S. (1999). *Öğretim Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Anı Yay.
- PEKTAŞ, H. M., Köse, S., Çelik, H., Katrancı, M. ve Pektaş, E. (2008). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitime Yönelik Tutumları. *II. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*, 16-18 Nisan, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İzmir.
- SAMANCI, O. (2000). *Öğretmen Adaylarının Bilgisayarı Tanımları ile Eğitimde Kullanmaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- TOSUN, N. (2006). *Bilgisayar Destekli ve Bilgisayar Temelli Öğretim Yöntemlerinin, Öğrencilerin Bilgisayar Dersi Başarısı ve Bilgisayar Kullanım Tutumlarına Etkisi: Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği*. Trakya Üniversitesi, Edirne: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- USTA, E. ve Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Yeterlikleri Ve Teknoloji Kullanımına İlişkin Algıları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- YENİLMEZ, K. ve Ersoy, M. (2008). Matematik Öğretmeni Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya Yönelik Tutumları. *Proceedings of 8th International Educational Technology Conference*, 600-603.
- YILMAZ, İ., Ulucan, H. ve Pehlivan, S. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenliği Programında Öğrenim Gören Öğrencilerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 105-118.
- ZAYİM, N., İşleyen, F., Gülkesen, K. H., Saka, O. (2002). Tıp Fakültesine Başlayan Öğrencilerin Bilgisayara Karşı Tutumları ve Bilgisayar Becerileri. *Türkiye’de İnternet Konferansı, Inetr’02*, 19–21 Aralık, İstanbul.

EK 1: Araştırmaya Katılan Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Tutumlarını Ortaya Koyan Betimsel Veriler

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 6/2 Spring 2011

İfadeler	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1- Bilgisayar eğitimde etkili kullanılamaz.	3	2,2	12	8,9	12	8,9	48	35,6	60	44,4	135	100	1,88	1,04
2- Bilgisayarı derste isteyerek ve severek kullanırım.	48	35,6	54	40	15	11,1	9	6,7	9	6,7	135	100	3,91	1,15
3- Mecbur kalmadıkça bilgisayar dersi desteklemek amacıyla kullanmam.	27	20	27	20	30	22,2	27	20	24	17,8	135	100	3,04	1,38
4- BDE benim için önemli bir konudur.	30	22,2	51	37,8	27	20	6	4,4	21	15,6	135	100	3,46	1,31
5- BDE ile yapılan derslerde öğrenciler yaratıcılıklarını geliştiremez.	9	6,7	6	4,4	27	20	51	37,8	42	31,1	135	100	2,17	1,12
6- Bilgisayarı derslerimde daha etkili kullanmanın yollarını araştırırım.	27	20	33	24,2	27	20	36	26,7	12	8,9	135	100	3,20	1,28
7- Bilgisayarla eğitimi bir türlü bağdaştırıyorum.	6	4,4	15	11,1	18	13,3	63	46,7	33	24,4	135	100	2,24	1,08
8- Bilgisayarın kullanıldığı derslerde öğrenciler daha iyi öğrenir.	36	26,7	54	40	24	17,8	18	13,3	3	2,2	135	100	3,75	1,06
9- BDE yapmak yerine konuyu kendim anlatırım.	15	11,1	30	22,2	27	20	39	28,9	24	17,8	135	100	2,80	1,28
10- Öğretmenler bilgisayar kullanmaya teşvik edilmelidir.	48	35,6	51	37,8	15	11,1	6	4,4	15	11,1	135	100	3,82	1,27
11- BDE ile ders yapmak zaman kaybıdır.	12	8,9	9	6,7	18	13,3	42	31,1	54	40	135	100	2,13	1,26

Turkish Studies

12- Bilgisayar öğrencilerin dikkatini çekmede etkili araçtır.	45	33,3	69	51,1	18	13,3	3	2,2	0	0	135	100	4,15	0,73
13- BDE ile öğrenciler diğer yöntem ve tekniklere göre daha az öğrenir.	15	11,1	12	8,9	27	20	57	42,2	24	17,8	135	100	2,53	1,20
14- Bilgisayar yardımıyla yapılan dersler eğlenceli geçer.	45	33,3	60	44,4	12	8,9	15	11,1	3	2,2	135	100	3,95	1,03
15- Bilgisayar desteği ile yapılan eğitimin katkısı harcanan emeği karşılamaz.	18	13,3	18	13,3	33	24,4	39	28,9	27	20	135	100	2,71	1,29
16- Her sınıfta bilgisayar aktif bir şekilde kullanılmalıdır.	54	40	39	28,9	18	13,3	12	8,9	12	8,9	135	100	3,82	1,29
17- Dersleri yaparken bilgisayarı öğretim amaçlı kullanmayı düşünmem.	6	4,4	21	15,6	15	11,1	57	42,2	36	26,7	135	100	2,28	1,15
18- Bilgisayarın etkili bir öğretim aracı olduğunu düşünüyorum.	45	33,3	48	35,6	12	8,9	21	15,6	9	6,7	135	100	3,73	1,25
19- Bilgisayarın başından biran önce kalkmak isterim.	12	8,9	24	17,8	9	6,7	51	37,8	39	28,9	135	100	2,40	1,31
20- Derslerimde bilgisayar kullanmaya çalışırım.	33	24,4	60	44,4	15	11,1	12	8,9	15	11,1	135	100	3,62	1,25

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 6/2 Spring 2011